

Έλληνες μετανάστες κατά τον 20ο αιώνα

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

H

Ελλάδα από τα τέλη του 19^{ου} και σχεδόν ολόκληρο τον 20^ο αιώνα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως χώρα αποστολής μεταναστών. Οι Έλληνες, ιδιαίτερα μετά την κρίση της σταφίδας που ξέσπασε το 1893, άρχισαν μαζικά να αναζητούν την τύχη τους σε χώρες που η ανάπτυξη της βιομηχανίας θα τους παρείχε μία ευκαιρία για ανεύρεση εργασίας. Στη συνέχεια η Κατοχή, ο Εμφύλιος, και οι γενικότερα δύσκολες συνθήκες διαβίωσης στις αγροτικές, κυρίως, περιοχές σε συνδυασμό με την καλλιέργεια του ονείρου ότι για οι χώρες προορισμού των μεταναστών φάνταζαν ως «γη της απαγγελίας», αποτέλεσαν σημαντικές αιτίες για τη μετανάστευση των Ελλήνων την περίοδο αυτή.

Οι Έλληνες εγκαταλείπουν την πατρίδα τους, αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον διαβίωσης τόσο για τους ίδιους όσο και για τα παιδιά τους. Επιπλέον, πολλοί θα μπορούσαν να συντηρήσουν οικονομικά τους γονείς τους ή να εξασφαλίσουν την προίκα για τις ανύπαντρες αδελφές τους. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και έως το 1924, οι ΗΠΑ υπήρξαν βασικός μεταναστευτικός προορισμός των Ελλήνων.

Μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, η Ελλάδα μαστίζεται από τον Εμφύλιο. Από τότε και έως τις αρχές της δεκαετίας του 1980, το μεταναστευτικό ρεύμα γίνεται όλο και πιο μαζικό. Καλύπτει μάλιστα το 72% της συνολικής εξωτερικής

μετανάστευσης μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους[1]. Την εποχή αυτή, η Αμερική δεν αποτελεί το βασικό προορισμό των Ελλήνων. Πολλοί Έλληνες μεταναστεύουν προς τη Δυτική Γερμανία, τη Βόρεια Ευρώπη, την Αυστραλία αλλά λιγότερο προς τη Νότια Αφρική. Στη αρχή, θεωρούσαν ότι η μετανάστευσή τους ήταν κάτι το προσωρινό, ενώ προσδοκούσαν την επιστροφή στην πατρίδα τους. Μόνο, όμως, το 40% των μεταναστών του 20^{ου} αιώνα κατόρθωσε ή ήθελε να επιστρέψει πίσω στην πατρίδα[2].

Στα τέλη του 20^{ου} αιώνα και στις αρχές του 21^{ου} αιώνα το φαινόμενο της μετανάστευσης των Ελλήνων κάνει ξανά την εμφάνισή του. Αυτή τη φορά, καλύτερη τύχη σε χώρες της Αμερικής, της Αυστραλίας και της Ευρώπης αναζητούν όχι οι αμόρφωτοι Έλληνες αλλά οι μορφωμένοι κάτοχοι πτυχίων, μεταπτυχιακών, διδακτορικών, ξένων γλωσσών κινούνται σε χώρες που η μόρφωση και η εξειδίκευση επιστημόνων σε διάφορους τομείς είναι απαραίτητη. Αυτό το είδος της μετανάστευσης, ίσως, να είναι και μία σημαντικότερη και σοβαρότερη πληγή αιμορραγίας για την Ελλάδα από ότι οι μεταναστεύσεις του απλού εργατικού δυναμικού του προηγούμενου αιώνα.

[1] Λ. Βεντούρα, «Οι δρόμοι της μεγάλης φυγής των Ελλήνων», Το Βήμα 19/12/1999.

[2] Αυτόθι.

Το παρόν άρθρο αποτελεί τμήμα της εργασίας «Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ - ΑΠΟΔΗΜΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ» της Δρ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΑΡΤΕΜΗ, Θεολόγου -Φιλολόγου, PHD & MA Θεολογίας